

«La cultura té valor econòmic però no pot ser mercantilista»

Entrevista a Anna Coromina, directora executiva de Qâdar Produccions Culturals

Anna Coromina, a la seu de Qâdar Produccions Culturals del carrer Arquímedes Foto: C.B.

És de Vic, viu a Barcelona i treballa a Terrassa, on fa deu anys va donar forma i sentit a Qadar Produccions Culturals. L'esperit nòmada d'Anna Coromina s'adiu amb aquesta empresa de gestió cultural, especialitzada en la música del Mediterrani, del Pròxim Orient i del Magreb. Va néixer com una associació per promoure viatges al voltant de la música "per descobrir nous formats, nous artistes, nous llenguatges i tenir l'experiència directa, no embotellada en cd o dvd". Organitzen festivals i programen per a fires, fundacions privades, ajuntaments i administracions públiques, però també fan exposicions de fotografies, documentals o teatre. Qadar vol dir "destí" en àrab, tota una declaració d'intencions...

Us ha afectat molt la crisi?

Sí, i no només l'econòmica, fa un parell d'anys comença la primera revolució a Tunísia, país amb el qual treballem molt, després Egipte... Aquests conflictes polítics i socials ens han tocat. I en l'àmbit local i a Catalunya, igual que a totes les empreses de cultura, ens hem trobat amb dificultats.

Es retalla primer en aquest sector?

Al país es busca internacionalitzar la cultura catalana però no és suficient. Podem tenir el suport institucional però no econòmic perquè d'on no n'hi ha no en raja, el més important ara és fer xarxa, i buscar col·laboracions exteriors. Recentment hem creat xarxes de festivals de la Mediterrània, Ariadna, per buscar la cooperació entre entitats culturals d'altres països; si multipliquem els agents és més fàcil que surtin feines. La idea és col·laborar entre les empreses d'aquí, que han funcionat més com un satèl·lit d'empreses internacionals i no tant com a empreses que es coneixen, es presenten i col·laboren. Hem de canviar el model de treball, veure més l'esperit col·lectiu.

La cultura és més negoci o entreteniment?

És una professió que ha de ser remunerada com qualsevol altra i té un valor econòmic, i ara més que mai quan la gent està en situació precària. La cultura té un valor econòmic i es pot convertir en negoci però no ha de tenir rerafons mercantilista. I el que nosaltres fem no és entreteniment pur i dur de cinema en 3d i crispetes, sinó que hi ha una idea de conèixer, aprendre, reflexionar i crear consciència de l'altre.

Voleu descobrir i portar músics internacionals de vàlua?

Sí, però que no tinguin un caire comercial estil '40 principals', sinó trobar una música molt pura i arrelada a la regió d'on prové, des de tuaregs fins a música gnaua, derviches... Té un sentit més antropològic que gairebé musical. Hi ha un públic potencial que té una demanda de conèixer aquests llenguatges musicals i els grans festivals d'aquí viuen del revival, hi ha una manca de renovació i aquestes músiques són un al·licient i un valor afegit.

La cultura mediterrània té especificitats, punts en comú?

Cadascuna té un vincle amb el mar, amb la idea de la llum, la celebració, la reunió, el retrobament, la vivència de les tradicions, identificar-se amb les arrels, i són músiques amb rerafons poètic, de

defensar valors. Són músiques molt obertes de gaudir i de conèixer l'origen.

Aquesta demanda de conèixer noves cultures coincideix amb la revifalla de l'extrema dreta i de culpar l'immigrant...

És una por gairebé ancestral, la por a l'altre, a allò desconegut, la ignorància és molt atrevida i val la pena conèixer. En aquests temps de desgast de la política, nosaltres defensem la cultura més enllà dels prejudicis. A Tunísia una fotògrafa que ha estat testimoni de les manifestacions em deia que tenia moltes ganes que hi hagués més activisme cultural que, malgrat que no hi hagués estabilitat política ni econòmica, ella no es posaria pas a liderar un partit polític sinó a promoure més la cultura. Això ho podem traslladar a Catalunya, on molts cops estem envaïts per decisions polítiques que ens fan sentir que se'ns emporten la cultura.

Durant molt temps la cultura s'ha acostumat a la subvenció...

I tant, penso que els models de gestió han canviat, nosaltres sempre hem estat autosuficients. És millor generar que no pas deure, està bé que s'ajudin determinats àmbits com el tema de l'externalització de la cultura catalana, hi ha suport polític però hauria de ser més gran tenint en compte que en l'estat econòmic actual no ens podem tancar sinó que hem de sortir més, lligar esforços.

L'economia és un sistema tancat basat en xifres i índexs, la cultura pot contagiar-li el caràcter obert i integrador?

Sí, juguem amb aquesta idea de l'economia a escala, multiplicant els punts de treball, d'entitats i representants, i fent petites coses de mica en mica fem créixer l'economia. És la idea que la cultura pot moure diferents agents que, units, poden fer més que una persona aquí amb un catàleg trucant a la porta d'ajuntament en ajuntament. La gent que treballa des d'un punt de vista més mercantilista no viu tant la cultura.

Què fan en matèria de cooperació internacional?

Projectes per promoure la cultura popular. Es vol fer un festival itinerant per reactivar els mercats del sud de la Mediterrània, falta col·laboració entre nord i sud, sempre es col·labora dins de la Unió Europea però no es fa el salt del mar. I s'ha creat una associació cultural tunisiana i s'estan fent intercanvis; hem fet la festa de Sant Jordi a Tunísia, recuperant la figura d'Anselm Turmeda.

Com ha canviat el sector en aquests deu últims anys?

Abans la gent tenia un despatx i treballava de forma individualista amb uns clients concrets que es mantenien fidels a la mateixa empresa, no es traspassaven informacions, i moltes de les empreses que es dedicaven a les activitats musicals eren antenes d'altres més grans de fora. Ara hi ha més empreses petites que s'autogestionen, que es fan les pàgines webs, que comparteixen clients amb altres empreses, que depenen d'elles mateixes i que treballen freelance amb el seu mòbil.

Recorda alguna anècdota amb artistes de fora?

Sí, amb el grup Bnat Houaryiat, un grup de dones del Marroc que fan cant i percussió tradicional. Les vam dur a Sabadell. Algunes viuen en zones de pagès, no estan tant en contacte amb les grans ciutats, i a l'entrada de l'hotel no volien entrar per les portes giratòries, els feien por. I fent un entrepà en una terrassa al carrer, sentien els focs artificials de la Festa Major i ens deien que allò era obra del Gaddafi.